

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	---	8 kor.
Fél évre	---	4 „
Negyed évre	---	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. október 22.

56. szám.

Az alsó erdészeti szakoktatás.

(Folytatás.)

Ha a korhatárt 15—20 évben szabjuk meg, akkor a tanulók jórésze a teljes kiképzését még katonáskodása előtt szerezheti meg, sőt még alkalmaztatást is találhat, habár éppen a katonai szolgálat miatt többnyire csak ideiglenest.

Ha magasabbra vesszük a korhatárt, úgy, hogy kiszolgált katonák is juthassanak a szakiskolába, akkor nagyobb korkülönbséggel bíró emberek kerülnek össze, a kik koruk és észjárásuk szerint már sokkal kevésbé illenek össze, a mi a tanítás egyöntetűségét és az együttes haladást megnehezíti. Azt az állítást, hogy a kiszolgált katonák hozzászoktak a szigorú fegyelemhez, ezt meg is tartják és így jó befolyást gyakorolnak a többiekre, nem tartom helyesnek, de nem is elég indoknak arra, hogy e miatt a korhatárt tágítsuk, mert az iskolába felvett tanulót e nélkül is kellőképp hozzá lehet szoktatni a fegyelemhez.

A katonaviselt egyéneknél én különben sokszor a fentebbinek éppen ellenkezőjét tapasztaltam. A mikor ő parancsolhat társainak, akkor megvan a fegyelem, de ha előfordul, hogy a szakiskolánál szokásos szobaparancsnokságból, vagy egyéb szolgálati viszonyokból kifolyólag fiatalabb, talán még a katonaságot ki nem szolgált társának kell engedelmeskednie, akkor nem-hogy jó példát adna, hanem inkább rosszat, mivel katonafelfogás szerint nem járja hogy az „öreg gyerekek” a „regruta” parancsolhasson.

A katonaság előtti képzésnek csak egy hátránya van és ez az, hogy a katonaszolgálat sok esetben a kiképzés és az erdei szolgálat közé ékelődik vagy félbeszakítja a már megkezdett szolgálatot. Ezen a bajon nem lehet segíteni! ez a fegyveres béke átka és minden pályával közös. Azt hiszem, még mindig jobb, ha a katonasor a már megkezdett erdőőri szolgálatot szakítja meg ideglenesen, mintha az illető katonaság előtt más mesterséget üzött, katonaság után pedig erdőőri pályára lép, illetőleg szakiskolába kerül. Hiszen éppen ez okozza a birtokosnak csalódását, hogy ő szolgálatába fogad egy katona- és szakvégzett embert 21+3+2, tehát összesen 26 éves korban és akkor rájön arra, hogy annak még gyakorlati szolgálata sem volt, tehát okvetlenül még vezetésre szorul jó időn át.

Abban az esetben, ha a szakiskolás már katonáskodása előtt is rendszeres gyakorlati szolgálatban állott, — ezt kell normális állapotnak tekinteni — a három, illetőleg a jövőben remélhetőleg csak kétévi megszakítás nem fog nagyobb hátránnyal járni, mert az elméletileg megszerzett és a gyakorlattal megszilárdított ismereteket nem lehet oly könnyen elfelejteni.

Megvolna különben a lehetősége annak, hogy ezt a hátrányt némiképp ellensúlyozzuk a porosz minta felhasználásával. Azt hiszem, keresztül lehetne vinni azt, hogy a katonaköteles erdőőröket mind ugyanazon vadászászlóaljhoz

sorozzák be; ha nem is nyernének ott oktatást, mint a poroszoknál, már csak az együttlét következtében is inkább megmaradna az érintkezés a szakjukkal.

A korai kiképzésnek még egy másik nagy előnyét látom abban, hogy a fiatal ember könnyebben törődik bele az alárendelt, kevés fizetéssel járó állásokba, mint az idősebb. Már pedig akár fiatalabb, akár meglettebb korban kezdi gyakorlati szolgálatát, minden körülmények között eleinte csak a legalárendeltebb állásokat foglalhatja el és csak fokozatosan kerülhet feljebb.

Ha a szakiskolába 2—3 évi előzetes gyakorlati szolgálattal 16—17 éves korában jut, akkor 18—19 évvel végzett és leteheti a szakvizsgát, valamint beléphet szolgálatba, szolgál katonakoráig, tehát 2—3 évig, esetleg ideiglenes minőségben. Ha azután leszolgálta katonaeveit, akkor azt a 23—24 éves embert bátran oda lehet állítani az életbe, ki lehet nevezni erdőőrre, mert van elméleti és több évi gyakorlati képzettsége; ha katonáskodása alatt felejtett is egyet-mást, gyorsan bele fogja magát élni munkájába, mert csak régi, jól ismert dolgokat kell emlékében megújítania.

A felvétel egyéb módozataira ajánlom a következőket:

A felvétel iránti folyamodvány beadható bármely szakiskolához.

A felvétel feltételei:

1. 15 és 20 év közötti kor a felvétel napjához viszonyítva.

2. Előképzettség: Az elemi iskola sikeres elvégzése, igazolva a legutolsó bizonyítvánnyal. A hazai viszonyaink között nem tartom szükségesnek, de nem is célszerűnek a magasabb előképzettséget. Ajánlották erre a 4-ik középiskolai osztályt, mivel ott ujabban szigorubban selejteznek. Azt hiszem, ismét oda jutnánk evvel, hogy olyan egyének jutnának a szakiskolába, a kik egyéb pályájukat kényszerűségből hagyják abba, a kikben ennél fogva már megvan az elégedetlenség csirája; de másrészt sokkal többre becsülöm a jól végzett elemi iskolát, mint a keservesen átkinlódott és végeredményben esetleg sikertelen négy középiskolai osztályt. Az erdőőr alárendelt helyzetébe is könnyebben fog bele-nyugodni az elemi iskolás, mint a középiskolai diák.

E mellett nincs kizárva az, hogy egyik-másik igyekvő tanuló magasabb minősítéssel ne juthasson a szakiskolába, a mi kívánatos, mert ezek lesznek valószínűleg legalkalmasabbak arra, hogy szakiskolai végzettséggel kezelői szolgálatot teljesítsenek kisebb magánbirtokokon. De ezektől is feltétlenül megkövetelendők az alább felsorolt kellékek, viszont ha ezeknek megfelelnek és iskolai végzettségükről megfelelő bizonyítványt tudnak felmutatni, a felvételnél előnyt lehet nekik biztosítani, épp úgy, mint az előírtnál hosszabb gyakorlati szolgálattal bíró és jól minősített pályázóknak.

3. Legalább kétévi szakadatlan gyakorlati szolgálat valamely rendszeres gazdasági üzem-

A király ítelt.

— A „Magyarország” után. —

Irta: Raczka Pál.

(Folytatás és vége.)

Következő éjjel már egészen Collin alatt szálltak meg a huszárok.

Beleznay átadta a parancsnokságot egyik tisztjának. Azután szállására vonult, egy becsületes porosz pástétom-sütőhöz.

Reggel Beleznay nem volt sehol. A huszárok eltávoztak nélküle s a feladatot, amit rájuk bízta, szerencsésen végrehajtva, harmadnapra csatlakoztak a fősereghez. Itt jelentették Beleznay eltűnését, akit már mint holtat sirattak bajtársai.

Beleznay, mihelyt a vezérletet átadta, házigazdája révén egy öltözet porosz ruhát szereztetett be. Azután

diszes egyenruháját levette, átöltözött s lovára ülve elvágatott az estszürkületben.

Senki nem tudott távozásáról, útja céljairól.

Amint a hajnal pirkadni kezdett, egy erős porosz hadtest vonult el a magyar huszárok szálláshelyétől mintegy két órajárásra vezető országúton.

Egyszerre a porosz sereggel szemben találta magát Beleznay.

Hirtelen visszafordítja lova fejét s gyors vágatással akar menekülni. De a porosz lovasok üzőbe veszik s erős hajsza után elfogják.

Azzal tette viselkedését gyanússá, — hogy dacára porosz ruhájának — menekülni igyekezett. Kémnek tartották s mint ilyet vitték a király elé.

Nagy Frigyes röviden szokott elbánni a kémekkel. Most is előrelátható volt ítélet.

— Kém vagy; mint ilyen golyót kapsz! — hangzott rideg ítélete.

— Felség! Én a Nádasdy huszárezred hadnagya — s kém nem vagyok — felelt Beleznay.

terv szerint kezelt erdőbirtokon. Ennek igazolására csatolandó a felettes hatóság (erdőgondnokság, erdőhivatal) bizonyítványa, mely nemcsak a szolgáltatás tényleges voltát igazolja, hanem egyúttal a pályázónak minősítését is adja, külön kiemelve, hogy az vadászember-e és a vadőri gyakorlati teendőkben bir-e jártassággal. Magasabb képzettséggel és megfelelő bizonyítvánnyal bíró pályázóknál elegendő egyévi gyakorlat.

4. Csatolandó a folyamodó által a gyakorlati szolgálata alatt tapasztaltakra vonatkozó leírás, melynek végén a felettes hatóság igazolja, hogy a leírást folyamodó személyesen és önállóan készítette el.

5. A folyamodvány csak a felettes hatóság útján adható be, a mi lehetséges, mert a két-évi szakadatlan gyakorlati szolgáltatnak a szakiskolát közvetlenül meg kell előznie. E kikötés révén legalább bizonyos mértékig meg lehetne akadályozni, hogy egyebütt sikertelenül szerencsét próbált egyének juthassanak a szakiskolába és elérjük azt is, hogy felettes hatóságának minősítése a legközelebbi multra vonatkozik. Az illető hatóságnak felterjesztésében világosan és határozottan ki kell mondania, hogy a pályázót az erdő-, illetőleg vadőri szolgálatra alkalmasnak tartja-e és ennél fogva a szakiskolába való felvételét javasolja-e vagy nem.

6. Felvételi vizsga, hogy több egyformán minősített pályázó közül a tehetségesebb legyen kiválasztható.

A szakiskolák vezetői a hozzájuk beérkezett folyamodványokról átnézetes kimutatást szerkesztenek, melybe rovatonként bevezetik az adatokat és azok alapján összeállítják a felveendő névsorát, a felvételre való alkalmasságuk szerint, Ezen kimutatás és névsor alapján veszi fel és osztja be a minisztérium a folyamodókat, kiknek kérvényeit a szakiskolák vezetői oda terjesztik fel.

(Folytatása következik.)

A fagy elleni védekezés módjai és eredményei.

(Folytatás és vége.)

A harmadik út: a levegő mesterséges felmelegítése csak akkor járt eredménnyel, ha a hőmérséklet alacsony és nincs szél. Szénmedencéket állítottak fel — mert átható meleg kell a szél felé eső oldalra.

A hideg levegő elvezetése csak hullámos felületen sikerült. Nagy tüzeket gyújtottak a völgyben és bevárták, míg a hideg levegő a hegyoldalon alááramlik; vagy szélterőket állítottak fel, melyek szivattyúzó hatásuk. A különböző hőmérsékletű levegőrétegek összegyűjtését még nem próbálták meg, de nem is sokat várnak ettől.

Az említett kísérletek nagy részét ugyanaz a társaság egyidejűleg kísérlete meg; érdekes lesz az eredményeket röviden ismertetni. A kísérleteket 1897—98. Kaliforniában hajtotta végre a kertészeti együletben Risserside-ben a legkülönbözőbb irányban fekvő helyeket vevén fel és megfigyelték a hőmérsékletet és a levegő nedvességét.

Gunyosan nézett rajta végig Nagy Frigyes.

Mióta járnak a vitéz magyar huszárok porosz polgári plundrában? — kérdezte tőle.

— Az okot, amely e ruha felöltésére ösztökélt, meg nem mondhatom, de magyar nemesi szavamra mondom felségednek, nem vagyok kém.

A király elgondolkodott.

— Megkegyelmezek — mondta — ha igazolni tudja, hogy nem a tábor körül kémkedett ez éjen.

Beleznay lesütötte szemét, majd csendes hangon mondta:

— Akkor lövessen főbe felség, rögtön. Mert akivel bizonyítani tudnám, hogy nem kémkedtem, annak nevét el nem árulom soha.

— Itt a kastélyban megszállunk. Egy órai időt engedek önnek. Ha ez idő alatt alibijét be nem bizonyítja, mint kémet főbelövetem.

Azzal Nagy Frigyes és tábornoka fölment ugyanabba a kastélyba, ahol két nappal előbb Beleznay szívét hagyta.

Az óramutató rohant előre. Beleznay pedig egykedvűen várta a halált.

Nagy Frigyes ebédnél ült a kastély urának családijával, mikor egy ordinánc tiszt jelentette:

— Felség, az óra lejárt. Parancsolja, hogy az ítélet végrehajtsák?

— Nos, a delikvens nem vall?

— Nem, felség!

— Akkor csakugyan kém, főbe kell löni, — adta ki a parancsot. Azután elmondta a családnak az esetet.

— Beleznaynak s magyar huszártisztnek mondja magát, — fejezte be.

Alig ejtette ki a nevet, mikor Stephanie, a szép, ifju lányka, holtra vált arccal esett Nagy Frigyes lábához s térdeit átkarolva, örvengő kétségbeeséssel sikoltotta:

— Kegyelem! Ő ártatlan! Mindent megmagyarázok! — esdekelt.

A kastély ura, az anya s maga a király is szinte megmeredtek a meglepetéstől.

A kezdőtemperatura — $3^{\circ}\frac{1}{4}$ C volt. Égő, nedves szalma felemelte kerek 2° -ra. Egy fecskendő gőzgép ugyanezt az eredményt érte el egyik kertben egy másikban azonban kevés volt egy gép, úgy, hogy 4 órai működés után sem történt hőemelkedés. Véleményem szerint ott volt a hiba, hogy a forró vízcseppek nagyon hirtelen gőzzé váltak s ezáltal a hideg megakadályozta a levegő felmelegedését. Egy e mellett fekvő kertet szénmedencékkel óvtak meg a fagytól s a temperatura 6° s emelkedést mutatott. Néha 0° -on túl is sikerült a felmelegítés. Egy ezzel határos helyen, melyet csak a rajta levő fák óvtak, $3^{\circ}\frac{1}{4}$ -el volt melegebb a levegő, de lehet, hogy ezt a hőfokot a mellette levő szénmedence füstje is befolyásolta. Égő olajmedencék még nagy számmal felállítva sem érnek ugyszólván semmit. Mesterséges tető alatt a hőfok — $3^{\circ}\frac{1}{4}$ volt. Az egyszerű robbantás nem használt semmit, ezek egy éjszakai kísérlet eredményei. Összevéve, a következő adatokat szolgáltatják a kísérletek:

1. A hőmérsékletet a száraz hő okvetlenül fokozza.
2. Forró gőz fecskendezése nem látszik célravezetőnek.
3. A kisugárzás általi melegvesztés nagy mértékben csökkenthető nedves, párás anyag tüze által, ha nem soká késünk vele.
4. A gyümölcsfákat nagy hidegben szövetburkolattal óvhatjuk meg, ami azonban tekintve a költségeket, általános használatra nem alkalmas.

Kérdés, vajjon ezek az eredmények más éghajlat alatt is elérhetők-e és milyen mértékben. A párás, nedves anyag égetése mindenesetre nagyon jó óvszer. Az eljárás nem költséges s ehhez járul még, hogy a megmaradt hamu megrágyazza a földet.

Az igazán eredményes védekezéshez szükséges azonban, hogy minden egyes éjszakai fagy előre érezhető legyen, mert egyetlen egy előre nem látott eset meddővé tehet minden fáradozást. De másrészt fölőlegessé válhat gyakran az óvintézkedés. Hogy tekinté-

lyes eredményre jussunk, határozott biztos előjelek szükségesek. Erre szolgál a gazdák figyelmébe olyan sokszor ajánlott psychometer, melyre a szaktudós is mindig utal. Talán még praktikusabb a hajszál-higrometer. Mindkét készülék alkalmas, csak a psychometer kezelése sok bajjal jár. Szükséges ugyanis, hogy a harmatpont ismeretes legyen és ez csak számítással lesz ismertté a psychometernél, ezért gyakorlati célra kevésbé ajánlatos. Nem jönnek számba a spirálhigroszkopok sem más ilyenféle nagyon is elterjedt eszközök. Ugyszólván a Lambrecht göttingai tanár polimétere és a fentemlített hajszál-higrometer az egyetlen, mely a gyakorlati szempontot is figyelembe veszi. Én magam már esztendőök óta ismerem és szemmel tartom működését, tehát tapasztalatból bizom meg jóslatában. Garanciaképpen néhány nagy név is szólhat e higrometer praktikus hasznáról; így újabban Schuman stettinai neves mezőgazdász egy röpiratot irt róla. Jedermann sein eigner Wetterprophet (Mindenki időjós) címen.

Ha a levegő egy bizonyos mennyiségű nedvességet tartalmaz, csak egy meghatározott fokra ülhet le a nélkül, hogy a nedvesség kiválna, vagyis a nélkül, hogy módja volna ködnek, harmatnak, esőnek, dérnék képződni. Ha ez az időpont elkövetkezett, kiválik a víz pl. harmat alakjában, innét a harmatpont elnevezés. Minél mélyebben van ez a fok, annál inkább le kell hűlni a levegőnek, hogy lecsapódás történjék. Ezen alapszik a higrometer időjóslása. Az éjjeli fagy előre jelzése következőleg történik: Ha az ugynevezett barometri nyomás alatt áll az idő — a mi csak nagy ritkán jár fagygyal, többnyire csak akkor, ha már nappal is fagyott — akkor naplemente táján minden időszakban jellemző állapot áll be temperatura és nedvesség tekintetében. A változó, szabálytalan nappali befolyás megszűnik, felváltja a szabályos éjszakai változás. Az ekkor jelentkező harmatpont bizonyos mértékben a nappali munka ered-

A király tért először magához s az ajtóhoz ugorva, felszakította s messze hangon kiáltott az ítéletet éppen végrehajtani akaró tisztre:

— Megállj! Az ítéletet felfüggesztem!

Nagy ideje volt a közbelépésnek. Csak a vezényszó kimondása választotta el Beleznayt a másvilágtól.

Azután bement a király s a még mindig ott tündelő leánykát emelé föl, aki úgy reszketett a felindulástól, mint akit a hideg ráz.

— Nos, kis lányom, oldja meg a rejtélyt — bízta jóságosan.

Stephanie egy másik szobába vezette a királyt.

Sokáig volt benn. A szülők csak olykor hallottak némi neszt, mikor Stephanie zokogása ki-kitört.

Egyszer azután kilépett a király s félrehívatta Beleznayt. Azt szintén bevezette a mellékszobába, ahol Stephanie volt.

— Most már elhiszem, hogy ön magyar — szólította meg. — Mindent tudok. Tudja ön, mi a kötelessége ezek után?

— Tudom, felség! — válaszolt Beleznay.

— Ugy tehát jerünk. — Azzal egyfelől Stephaniet, másfelől Beleznayt kézenfogva, kilépett velük az ebédlőbe s a házigazda előtt megállva, szólt:

— Kedves hiveim, Szeitzer báró, ime megkérem lányodat e nemes magyar számára. A fiatalok úgy szeretik egymást, hogy — jó lesz őket hamarosan összeadni!

Beleznay így menekült meg a biztos haláltól. Még abban az órában megtartották az esküvőt s mikor vagy két hét múlva — porosz hadifoglyok kicserélése révén — visszatért ezredéhez, csodálkozva, örömrivallgva fogadták a megfélemedett fiatal hőst.

— Ördögös fiu, — zsörtölődött Nádasdy generális — nemcsak a porosz vitézek életét tépi le, de Poroszország legszebb rózsáját is! Isten éltesse, öcsém, bájos feleségeddel együtt! Bár büntetést érdemelnél, a miért elszóktél a csapatodtul. No, de most elengedem! Ilyen szép szemek nem csoda, ha elcsábítottak — tréfált Nádasdy, aki már tudta a históriát.

ménye. A további változás nagyon szabályos, ha tiszta égboltozatnál megy végbe így pl. a hőmérséklet csökkenés. Beható kísérletek és megfigyelések azt mutatják, hogy éjszakai fagy akkor várható, a mikor a harmatpont már a késő délutáni órában 6° alá süllyed. Tehát ezt a harmatpontot kell kipuhatolni. Erre való a higrometer, mely akár mechanikai uton, akár valami táblázat segítségével megmutatja ezt nekünk. Csak higrometeren olvashatjuk le azonnal az eredményt: a kondenzációs higrométeren, a mely tisztán fizikai készülék, nagyon finom kezelést igényel s azért gyakorlati célra nem alkalmas. A másik a már előbb is említett poliméter. Ezen a készüléken nemcsak a nedvességi százalék skálája van meg, hanem az ugynevezett fokjelző számok is rajta vannak. Ha ezeket a számokat levonjuk a hőmérséklet számából, megkapjuk a harmatpontot. Ez kétségkívül nagyon egyszerű. A hőmérő hozzátartozó része a készüléknek, nem kell tehát azt is külön beszerezni.

Ha minden megfigyelés nélkül tisztán csak érzékünkre támaszkodunk, sokat kockáztatunk, jöjjön bár csak egy előre nem látott fagyos éjszaka, kárbavesztett az egész kiadás, a mit a védelemre költöttünk. Ha pedig nap-nap mellett intézkednénk az éjszakai fagy ellen, mindenesetre többet költenénk 25 márkánál, a készülék áránál. Mindenesetre több a valószínűsége annak, hogy az éjszakai fagy készületlenül talál minket, mint annak, hogy higrometer nélkül is előre megjósolhassuk jövőtelét. Ha valaki az olvasók közül kísérletet tenne gazdaságában védekezni a fagy ellen és kísérlete azonnal haszonnal járna, közölje az eredményt. Ha a meteorológia nem ismeri a gazdasági gyakorlati eredményeket, nagyon nehéz célhoz jutni.

Az eredmények egyrészt a gazda és gyümölcstermelő hasznára vannak, másrészt a szaktudós, a meteorologus céljait szolgálják, mindenesetben mindkettőjüknek haszna van belőle. A főkérdések: 1. Mekkora a megvédett terület? 2. Mennyi az összköltség s mennyi esik belőle egy éjszaka védelmére? 3. Mennyi időre volt szükség? 4. Váratlanul jöttek-e fagyok? 5. A földdarab helyi fekvése. 6. A megóvott növényfajták. 7. Hány esetben nem vált be a védekezés? 8. Milyen volt az uralkodó szélirány; erős vagy gyenge szél járt-e, vagy szélcsend volt? 9. Felhős, derült, borus az ég? 10. Eredmény. Eredmény alatt az elért hőemelkedés és nem az anyagi haszon értendő. Hogy a hőemelkedést konstátálhassuk, természetesen kísérlet előtt és közben szemmel kell tartani a hőmérőt. A poliméterrel hőmérőnk is van; de egy közönséges szobahőmérő is megteszi. Sajnos, nem kifogástalanok ezek az eszközök a hőmérés tekintetében, de azért a hőemelkedést megbízhatóan mutatják. Jó korán akasszuk ki a szabadba, hogy átvegye a szabadlevegő hőmérsékletét. Legcélszerűbb a tér közepén egy árbocra akasztani vagy pedig egy ferdén a földbe dugott lécre, de okvetlenül ferde legyen, hogy szabadon függjön a hőmérő. Természetesen ne legyen a közelben valami tűz. A poliméterrel nemcsak a hőmérsékletet, hanem a nedvességet is leolvashatjuk.

Még egy kérdés van: a védekezési metódus. Mint már az előbb említettük, legcélszerűbb a nedves, párás anyagok égetése, csak ha a harmatpont nagyon mélyre 0° alá süllyed, akkor válasszunk más módot, nevezetesen szénttüzet, mely a szükséges hőmennyiséget szolgáltatja s e mellett valami nedves anyag tüzeit is, mely a kisugárzást megakadályozza és a levegő nedvességét is befolyásolja. Ilyen kombinált kísérlet még nem történt. A fagy előtti és utáni robbantás bizonytalan s legfeljebb csak csökkenti a beállott kárt. Feltétlenül szükséges, hogy nemcsak a kisugárzás megakadályozására szolgáló füst, hanem a nedvességet szaporító vizgőz is fejlődjék; részint azért, mert akkor a harmatpont felszáll, részint azonban azért is, mert leköti a füstöt a földre. Nagyon intenzív hidegnél a levegőt fel kell melegíteni, erre a lobogó tűz használ. Itt válik szükségessé az előbbi kombináció.

Hogy nemcsak egyesek hasznára váljék a kísérletezés, kíváncsok összegyűjteni az eredményeket s ha olvasóink közül megteszi ezt valaki, nemcsak a mezőgazdaságnak tesz vele szolgálatot, hanem nagyon megkönnyíti a tudományos kutatásnak a praktikus megoldáshoz vezető útját.

Közli: GYÖRI L.

A NAGYVILÁGBÓL.

A válságból való kibontakozás csak nagyon lassu lépésekben halad — ha ugyan halad előre. Lapunk zártáig még mindig nincsen új kormányunk s a mult héthez képest ezen a héten csak odáig jutottunk, hogy Ő felsége a király Bécsben folyó hó 16-án kelt legfelsőbb kéziratával az új kormány megalakításával ismét báró Fejérváry Gézá, az eddigi kormányelnököt bizta meg. A legfelsőbb kézirat utasítja egyuttal Fejérváry bárót, hogy az ő felsége által elfogadott program alapján a kibontakozás módjait keresni és megtalálni igyekezzék. Hogy mi legyen ez a program, azt még ma biztosan nem lehet tudni, a kormányhoz közel álló lapok szerint azonban messzemenő gazdasági reformok képezik javarészt, de úgy látszik, hogy szerepel benne ha nem is a teljes általános választói jog, de legalább ennek nagyfokú kiterjesztése. Azt, hogy az új kormányban kik vállalnak tárcákat, most még nem tudjuk, de valószínű, hogy a kormány eddigi tagjainak többsége bent marad az új kabinetben, gazdát minden valószínűség szerint csak a földmívelési tárca fog cserélni. Erre báró Feilitzsch Artur volt államtitkár emlegetik. A báró ur — mint tudjuk — az erdőszet kötelékéből lépett át a politikai térre s így miniszterré való kinevezése esetén kiterjedt szaktudását és bő tapasztalatait bizonyára fel fogja használni hazai erdőgazdaságunk fejlesztésére és felvirágoztatására.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Erdei ültetvények védelme vadkárok ellen.

Az okszerű vadtenyésztés ujabban hazánkban is nagymértékben fellendült s egyes jól gondozott vadászterületek nagyon szépen jövedelmeznek gazdáinknak. Az erdészember azért még sem nézte jó szemmel a fővad szaporodását, mert ebben veszélyt látott az ő kedvenceire: az erdei ültetésekre s a vadak által ezekben okozott károkért nem látott elegendő kárpótlást az azokból eredő jövedelemben. Hogy tehát a farkas is jóllakjék és a kecske is megmaradjon, szükséges volt módokat és eszközöket keresni arra, hogy a gyenge csemeték a vad rágásai ellen védve legyenek, de ez a védelem sem kerüljön olyan sokba, hogy a gazdaság mérlegét nagyon megbillentse. Hoszas tanulmányozás és kísérletezés után most végre sikerült Ermisch Henriknek egy olyan szert feltalálni, melynek használata biztosan megvédi az erdei ültetvényeket a vadak rágásai ellen. A milyen hálások lehetünk a derék feltaláló irányában, éppen olyan mértékben adózhatunk hálával Stainer Gyula urnak, a körmendi és bécsujhelyi magpergető gyárak tulajdonosának, ki a „Hyloservin“ név alatt közforgalomba bocsátott szer gyártásának és árusításának jogát megszerezte. Stainer Gyula ur tehát nem csak kitünő minőségű magvaival tesz hasznos szolgálatot hazai erdészetünknek, hanem arra is törekszik, hogy az azokból kikelő csemetéket a károktól megóvhassa. Jó szolgálatot véltünk mi is tenni tisztelt olvasóinknak, midőn Stainer Gyula urnak a Hyloservinre vonatkozó ismertetését lapunk mai számának mellékletekép kezeikhez juttatjuk.

A varjak pusztítása ellen,

mely a vetés ideje alatt sokszor nagy károkat okoz a gazdának, a francia és angol gazdák úgy szoktak védekezni, hogy a magot vetés előtt kátrány- és petroleum-oldatban megáztatják. Harvard angol mezőgazda most ezt a védekezési eljárást összekötötte a pácolással és a legjobb eredményt érte el. Az így előkészített mag, mely tengeri is lehet, nemcsak a szárnyas kártevők, de az üszög ellen is immunisnak mutatkozott.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Rovarok kártékonyága.** A rovarok előidézte kárról a Scientific American a következőket írja: Akármily nagy összegre becsüljük is azt a nagy kárt, melyet a rovarok évente okoznak, bizonyára még sokkalta nagyobbra rugna, ha az emberiség nem igyekeznék a kár csökkentésére minden tőle telhető módon. A rovarügyi intézetek s az alkalmazott entomológusok nélkül az

Egyesült-Államok egyes vidékeinek gazdái és gyümölcs-termelői még sokkalta többet szenvednének a rovaroktól. Mielőtt a pamuthernyőt az arzenikum használata által ártalmatlanná tették, ez a kedvezőtlen és rossz években a termelőktől évente 120.000.000 koronára tehető adót szedett. Mióta a hesszeni légy által okozott pusztítást a gabona kellő időben való elvetésének ismerete s egyéb óvintézkedések alkalmazásával sikerült némiképpen megakadályozni, a gabona- és buzatermelők évente 400.000.000—800.000.000 koronát takaríthatnak meg. A pontos statisztika kimutatja, hogy az almamoly által az almatermésben okozott kárt arzenikkal való fecskendezés, bekötés s más mód mellett kétharmadára lehet leapasztani s ez uton az almatermelésnél 60.000.000—80.000.000 korona nyereségre szert tenni. A kaliforniai narancsfa-ipar csak úgy vált lehetővé, hogy Ausztráliában a fehér leveles-tetű egyik nagy ellenségét honosították meg; mert ez a tetű az előbbi években a citrom- és narancsfa-kerteket teljesen kipusztította, ma azonban a mondott módon Kalifornia lakossága évenként több millió koronát takaríthat meg. De nem elég, hogy az egyes termények természetes ellenségeit felkutatják, tanulmányozzák s a legkülönbélebb módokon igyekeznek ártalmatlanná tenni, hanem a statisztika, kémia, természettan körébe vágó kísérletekkel arra törekednek, hogy a természet viszonyosságai által amugy is annyit látogatott termésüket lehetőleg biztosíthassák. Egyik ilyen hatalmas eszköz a többi között a váltógazdaság is. A kukoricatermés ilyenképp, t. i. az által, hogy a nálunk is divó szokás szerint egy bizonyos talajon egyik évben búzát, másikon tengerit vetnek, ez utóbbit egy hernyó támadásaitól védi; ez az eljárás a kukorica fő termőhelyén, a Misszissipp-i völgyében, most évente 400.000.000 korona nyereséget hoz.

* **A legmagasabb pont,** melyet valaha ember megmászott és a hol hosszabb ideig tartózkodott, a Himaláján volt, 63,000 méternyi magasságban a tenger színe fölött. Egy turista-társaság itt hat hetet töltött 1902-ben. Azóta magasabb pontra ember nem tette lábát. Ha még magasabb pontra akar jutni, csak léggömbbel teheti meg és pedig már 5000 méternél magasabb helyen, mesterséges szénsavgáz légzéssel. Ezt minden léghajós tudja és ez elemi szabály megsértése okozta Spinelli, a híres léghajós halálát, a ki 8460 méter magasságig jutott. Ennél csak a Gaurizankar csúcsa magasabb 400 méterrel, de ott már a jégfelhők birodalma kezdődik.

NAPI HIREK.

— **Halálozás.** Egy visszaérkezett lappéldány címszalagjára irt megjegyzésből értesülünk, hogy Derda Károly kartársunk és lapunk buzgó hive a Biharvármegyei Élesden elhalálozott. Adjon az Ég neki csendes pihenést!

— **Levegőbe röpült puskaporgyár.** A ruderszdorfi puskaporgyár egyik műhelyében robbanás történt s az egész épület a levegőbe röpült. Csak három munkás dolgozott a műhelyben, s mindhármukat szét tépte a robbanás. A szerencsétlenség pillanatában egy munkás állott a műhely előtt, ezt az embert a robbanás ereje husz méternyire elröpítette s a nagy zuhanástól ez az ember is veszedelmesen megsebesült. A szerencsétlenség okozta kár huszezer korona.

— **Csendőr a szekrényben.** Zsolnáról táviratozzák, hogy az ottani posztógyárban valaki összeszurkált és összevagdalt a mult héten nyolcvanhat vég posztót. Az ekképpen okozott kár több ezer korona, a mihez még az is hozzájárul, hogy a rongálás következtében a gyár aligha tudja pontosan teljesíteni szerződésben megállapított szállításait. A vizsgálat rögtön megindult, de napokig eredménytelen maradt. Egy csendőrőrsvezető azonban furfangos módon mégis kézrekerítette a gyár ellenségeit. Gyanuja volt a gyár egyik mesterére s ennek rokonára, s ezért bezáratta őket egy szobába. A fogságban a gyári mester arra kérte rokonát, hogy ne árulja el, hanem ha már lehetetlen a gyanu alól kibujni, vállalja magára a rongálást. Abban a pillanatban kinyílt a szobában lévő szekrény ajtaja és a csendőr lépett ki belőle, a ki a két embert azonnal letartóztatta. Hir szerint a gyári mester a gyár igazgatója ellen való boszúból követte el tettét, mert az igazgató őt kötelességmulasztásaira többször figyelmeztette.

— **Munkások szerencsétlensége.** Bród város előtt a Száván nagy szerencsétlenség történt a minap. Egy kavicscsal megrakott uszályhajó a viharban meg rongálódott és süllyedni kezdett. A hajón négy munkás volt, a kik a hajó sátrában aludtak és csak akkor vették észre a veszedelmet, a mikor már késő volt. Az egyiknek ugyan sikerült még megmenekülnie, de a többi három a vízbe fulladt.

— **A merénylő halála.** Sajókazán szörnyű halált halt Kis József bányamunkás. Régi haragosát, Tóth Sámuel a kőszénbányából lopott dinamittöltéssel a házával együtt föl akarta robbantani és ezért Tóth ablakán be akarta dobni a töltést a szobába. De rosszul célzott, a töltés az ablak párkányáról visszapattanva robbant föl és a merénylőt darabokra tépte.

— **Huszonnégy napig étlen-szomjan.** Bremerhavenből jelentik: A Würzburg nevű Lloyd-hajó fűtője öngyilkos szándékkal ólommérget vett be, azután a kazán alá feküdt, hogy ott meghaljon. A szerencsétlen emberre huszonnégy nap múlva akadtak rá, bár ez alatt az idő alatt semmit sem evett, még élt. A mikor a földélzetre vitték, megismerte a kapitányt, a kinek bágyadt hangon mondta el, hogy időnkint a csőből kiszivárgó vízcsöppeket nyalogatta. A szerencsétlen embert kórházba vitték, a hol nyolc napi szenvedés után meghalt. A kórházi orvos úgy magyarázza meg a szinte hihetetlen esetet, hogy a fűtő a méregtől merevgörcsbe esett, különben nem élhetett volna öt napnál tovább étlen-szomjan abban a rettenetes hőségben.

— **A malom alatti politizálás áldozata.** Isaszegen a nagykorcsmában többen borozgattak egy asztalnál s közben erősen politizáltak. Amikor már fejükbe szállt a gőz, szapulni kezdték a koalíciót, amely nagyon lagymatagon viselkedik Bécs minden sértésével szemben. Nem tetszett ez a szomszéd asztalnál csöndesen iddógáló Bölcsföldi István gazdának s figyelmeztette őket, hogy a magyar ember nem bántja a magyar nemzet alkotmányvédőit. A társaság már fel volt paprikázva s Bölcsföldit kiűzték a korcsmából. A higgadt ember némán tűrte a megaláztatást és hazafelé tartott. A társaság azonban utánna ment Bölcsföldinek és nemsokára utólérték. Lökdősték, ütötték, míg végre ő is elvesztette a türelmét, kirántotta bicskáját és önvédelemből azzal egyet hátra döfött. Mernyó János fogta éppen hátulról Bölcsföldit, rögtön eleresztette és összeesett, néhány perc múlva pedig meghalt. Bölcsföldi menekült támadói elől, örült, hogy haza érkezett. Csak másnap reggel tudta meg, hogy embert ölt, mikor a csendőrök jöttek érte és a gödöllői járásbiróság börtönébe szállították.

— **Véres rablógyilkosság** hírét vesszük Lugosról. Tinkován a napokban állarcos rablók betörték Kafka Mihály kereskedő házába és Kafkát fejszeütésekkel és revolverlövésekkel álmában megölték, a boltból több száz korona készpénzt és egy kocsi-ra való árut elraboltak s aztán elvágtattak. Kafka cselédsége mitsem hallott az egész véres drámából, egy éjjeli őr látta a rablókat etvágtatni, de csak azután mert lármát csapni.

— **Szenvedés után boldogság.** A debreceni színház kedvelt primadonnájába, Sárosi Paulába már régebben beleszeretett Medve Miklós, egy dúsgazdag fiatal ember, de szülei nem akarták megengedni, hogy a művésznőt feleségül vegye. A szerelmes ifju ekkor öngyilkoskísérletet követett el s mikor felgyógyult, hidegvizgyógyintézetbe dugták. De innen is kiszabadult, most nagykoru lett s most végre annyi küzdelem és szenvedés után nőül vehette a ideálját, Sárosi Paulát. Az esküvőt hétfőn tartották meg Debrecenben.

— **Kettős gyilkosság.** Világcsról írják, hogy Kecskes Mitru és Iván Miklós odavaló gazdákat az éjszaka holtan találták a község határában. Auszterwell László dr. és Posgay István dr. törvényszéki orvosok, akik ma délután Domonkos László vizsgálóbíró jelenlétében felboncolták a holttesteket, megállapították, hogy mind a két gazda gyilkosságnak esett áldozatul. A csendőrség még nem kerítette kézre a gyilkosokat.

— **Medve helyett asszony.** Brassóból írják: Bara Márton zajzoni csendőrőrsvezető tévedésből agyonlőtte szolgálati fegyverével Bunácska Mártonné, született Gészy Ráhel tatrangi asszonyt. A csendőrőrsvezető Zajzon mellett, a falutól nyolc kilométernyire a Zajzon völgyében ellenőrző szolgálatot teljesített a vármegyei uton, a mikor szembe rohant vele egy asszony, Pitis Jánosné, s elbeszélte, hogy egy közeli bozótban medvét látott. Az őrsvezető könnyen elhitte a dolgot, annál is inkább, mivel a közeli havasokról gyakran lerándulnak

a medvék. A bokorban csakugyan mozgott valami s mivel többszöri fölszólításra sem kapott választ, a sűrűbe lőtt. A lövésre hangos jajveszékelt volt a válasz. Oda sietve egy haldokló asszonyt találtak, a ki pár perc múlva kiszenvedett. Bara Márton fölöttes hatóságánál azonnal jelentést tett az esetről és értesítette a községi elöljáróságot is. Hamarosan megjelentek a helyszínén Adorján János dr. tatangi körorvos és Matis Bálint zajzoni községi jegyző. A bírósági kiküldöttek megállapították a tényállást, az őrsvezető ellen pedig megindították az eljárást.

— **Elaludt az oroszlaneketrecben.** Különös kalandot élt át egy hat éves gyermek Rok-Islandban. Anyjával együtt egy vándorló állatsereglet előadását tekintették meg. Az előadás alatt heves zivatar eredt meg, mire a közönség a sátor szerű építményből menekülni igyekezett. A nagy tolongásban a kis Lucy elszakították anyja mellől, akire hosszas keresés után sem tudott rátalálni. Minthogy a gyermek nem akart a szakadó esőben szabad ég alatt háltni, visszatért a sátorba. Itt az ápolók egyike azzal volt éppen elfoglalva, hogy az oroszlanok ketrecét tisztogatta és friss szalmát hintett föl. Munkájába elmerülve nem is vette észre a gyermeket és végül elfelejtette a ketrec ajtaját is becsukni. A kis leány fölment a néhány lépcsőn, amely a ketrecbe vezetett és ott két nagy és több kis oroszlan között békésen elszendergett. Másnap a személyzet a kis leányt teljes épségben találta föl. Nagy nehézséggel lehetett csak a gyermeket veszedelmes helyzetéből kiszabadítani, mert az állatok csak hosszas fáradozás után engedték szabadon védencüket, akit aztán remegő anyjának adtak át.

Szerkesztői üzenetek.

Makky János urnak, *Somorjai-sziget*, **Sipos János** urnak, *Ipolyság (Szurdok)*. A beküldött jegyzőkönyveket csak lapunk jövő számában közölhetjük, mert előbb be kellett fejeznünk a már megkezdett második cikkünket. Egyébként a jó dolog közlése soha sem késő. Reméljük, hogy a mozgalom indítói és vezetői már majd az emlékirattal is elkészülnek s akkor annak a közlését is megkezdhetjük. A napokban irtunk erre vonatkozólag Stic László kartársunknak, de sorainkra eddig még felelet nem érkezett. — **Hajduk János** urnak, *Dobrest*. Nagyon örvendünk, hogy ifju életének sokat hányatott hajója végre bevezethetett a biztos kikötőbe. A jó igyekezet egyébként rendesen előbb-utóbb meghozza a maga gyümölcsét s igazat adunk a költőnek, midőn azt mondja:

Ne gondolj vesztésre.
Elvégre révbe ér a hányt hajó
S ha jó a cél, a mit választál magadnak,
Akadnak akkor biztos eszközök.

Szives ígéreiteit örömmel vettük tudomásul s a jelzett időig lapunkat mint tiszteletpéldányt díjmentesen bocsátjuk rendelkezésére, az Évkönyv I. évfolyamát pedig, melyet szinte postára tesszünk, fogadja szívesen tőlünk emlékül.

A kiadóhivatal postája.

Herczeg János urnak, *Somhegy*. Feljegyzéseink szerint mult hó végeig van a lap előfizetve, így tehát ujévig még 2 kor. jár. — **Kiss Ferenc** urnak, *Béreg*. A hiányzó 53-ik számot

ujból elküldtük. — **Hajdu István** urnak, *Mátrafüred*. A címet kiigazítottuk. — **Dániel Rupert** urnak, *Mogyorós*. Az bizony baj, mikor az amugy is csekély jövedelemből még oly rengeteg gyógykezelési költséget kell kiteremteni, no de reméljük, hogy majd csak jobb napok is jönni fognak. — **Mold Vilmos** urnak, *Székudvar*. Az év végeig van előfizetve. — **Udvardy Ferenc** urnak, *Görgény-Szt.-Imre*. Az előbbi üzenet Önnek is szól.

Hirdetések és pályázatok.

Sz. 737/1905. krjzö.

Árverési hirdetmény.

Melynél fogva ezennel közhirrre tétetik, hogy a földmívelésügyi m. kir. Miniszter Ur Ö Nagyméltóságának 1904. évi december hó 6-án kelt 109,293. számú magas rendelete alapján, a Szépnir község tulajdonához tartozó „Au“ nevű dülőben fekvő erdők „A“ üzemosztályának 9. és 10. számú osztályaiban kihasználandó 29,574 korona 50 fillér becsértékű, 650 darab álló tölgytörzsnek zárt írásbeli ajánlatok útján leendő eladására a versenytárgyalás **1905. november hó 10. napján** fog Szépnir község házában megtartatni.

A zárt írásbeli és ivenkint egy korona bélyeggel ellátott ajánlatok a fenn megjelölt napon és helyen az árverező bizottságnál délelőtti 11 óráig nyújtandók be.

Az ajánlathoz készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a megállapított becsértéknek 10% bánatpénz gyanánt csatolandó, ajánlattevő ajánlatában a megajánlott vételárt számjegyekkel és szóval is tisztán kitenni és határozottan kijelenteni tartozik, hogy az árverési és részletes szerződési feltételeket ismeri, elfogadja és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Oly ajánlatok, melyek ezen feltételeknek nem felelnek meg, valamint azok is, amelyek az árverési és részletes szerződési feltételektől eltérő kikötéseket foglalnak, vagy melyek elkésve nyújtatnak be, figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és részletes szerződési feltételek Szépnir község házában és a jáadi m. kir. járási erdőgondnokság hivatalos helyiségében megtekinthetők s magára az eladás tárgyát képező törzsekre nézve is ottan felvilágosítás szerezhető.

Szépnir, 1905. október hó 14-én.

A községi előljáróság.

Ragadozó madarakat

minden fajukat frissen löve, fogva vagy mérgezve folyton vásárolok kitömés céljából.

Az ilyeneket szállítani óhajtó vadász urak szíveskedjenek ajánlataikat német nyelven hozzám küldeni, mire közelebbi tudnivalókkal levélben szolgállok.

MAYER FERENC,
präparator
Goldmöls, Csehország.

4—5

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.“ gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. október 22.

56. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Az alsó erdészeti szakoktatás. — 2. A fagy elleni védekezés módjai és eredményei. — 3. Tárca: A király ítelt. — 4. A nagyvilágból. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Különfélék. — 7. Napi hírek. — 8. Szerkesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabású, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönbén felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

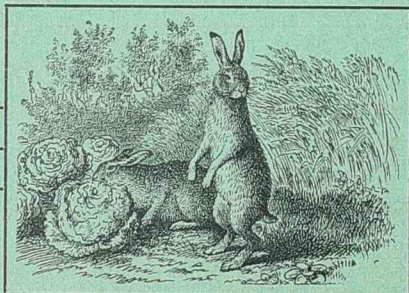
Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságú földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengerinyulakat, bagjokat és minden más állatot magas áron vásárol az Élőállat kiviteli vállalat és állatnagyszerkedő

O. FRANK, Wien V.,

- - Zentagasse 48. szám. - -

Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott

➤ képes árjegyzéket ➤

ingyen és bérmentve küldök. — Csoportos nyulfogáshoz saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

4—26

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja AZ ŐSZI IDÉNYRE DÚSAN
FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:
ELJEGYZÉSI-ÉS + + +

+ + ESKÜVŐI-KARTYÁIT.

MINDENNEMŰ
NYOMTATVÁNYAIT. + +

DISZES KIÁLLÍTÁSŰ
MEGHIVÓIT,
GYÁSZLAPJAIT ÉS

+ + FALRAGASZAIT STB.

Sürgőnycim:
Könyvnyomda és sz.

➤ + + + A + + + +
„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban
szállít

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

3061 E. sz.

Valódi ezüst remontoir
női óra, belső porvédő
fedéllel, tiszta, diszes vé-
settél, 9 kor. 50 fillér.

Kérjen képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ERŐS GYULA

Nagyszeben, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű

órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek,
ezüstevőeszközök, asztalfeltétek, templomi
kellékek, Erdélyország legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

SZÉTKÜLDÉS CSAKIS UTÁNVÉTEL MELLETT

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Olesó és szabott árak, jó és pontos kiszolgálás.

➤ + + + + +

Régi vagy törött ezüst- és aranyeműeket, régi ezüst- és
arany-pénzmeműeket, drágaköveket, keleti gyöngyöket a
legmagasabb napi árban beváltom vagy fizetesképpen
elfogadom.

Számítan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az
erdőőri szakvizsgára magán uton
készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezés vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti
Egyesületnél (Budapest V., Alkot-
mány-utca 6.)

Ára: 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal: így vaskos kötetet képez. Az Évkönyvbe

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági eskükről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugberezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitérésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s

foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV“ 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővitéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem belevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

„Évkönyv“ kiadóhivatala
Szászsebes.

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezte után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

Az „Évkönyv“
kiadóhivatala.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.